

Roomsen

Het is alweer een jaar geleden dat ik na lange tijd mijn geboortedorp bezocht. Er was veel veranderd. Tegenover de katholieke kerk, waar ooit het wekje van Kalis was, parkeerden wij onze auto. Ik zag dat de deur van de kerk uitnodigend open stond en greep mijn kans om een kijkje te nemen op een plek waar ik nog nooit verder was gekomen dan het tuinpad. Voor de tweede keer in mijn leven liep ik dus op het smalle klinkerpad, wat in mijn herinnering toen een brede oprijlaan was. Beelden van lang vervlogen tijden kwamen helder voor mijn geest.

Ik dacht aan hoe mij met de papepel werd ingegeven dat er verschillende soorten mensen waren. Zoals 'eigen' (familie), roomsen, fijnen en badgasten. Onze familie noemde zich hervormd. Ik was zelfs als enige in ons gezin gedoopt, maar dat kwam omdat de dominee verkering had met ons buurmeisje. Mijn ouders gaven wel ieder jaar een vrijwillige bijdrage. Dat was om vanuit de kerk begraven te kunnen worden. "Je moet niet als een hond onder de grond gestopt worden," zei mijn vader altijd. Ik wist niet beter dan dat je alleen maar om moest gaan met 'eigen volk'. Boodschappen en brood kochten wij bij de hervormde bureu. Voor het weinige vlees dat op tafel kwam waren wij echter wel afhankelijk van de roomse slager, die het niet gauw goed kon doen. Vaak was het vlees te mager in de ogen van mijn ouders. Die mopperden dan. "Het goede, vette vlees was zeker voor pastoor."

Een paar huizen bij ons vandaan was Huize Maris Stella. Een groot huis, waar twee nonnen de scepter zwaaiden. Hoe zij heetten wist denk ik niemand, want iedereen noemde ze 'moeder overste' en 'zuster'. Ze verzorgden mensen en waren daar zeer veelzijdig in, want er kwamen vrouwen om te bevallen en tevens woonden er enkele bejaarden. Zuster was klein en mager en liep de hele dag te rennen. Haar taak was om in het huis en daar buiten, tot aan de Ruge Diek toe, zieken en kraamvrouwen te verplegen. Moeder overste was nogal gezet. Zij deed de huishouding en kookte. Deze nonnen vielen kennelijk buiten de regels wat betreft omgang met roomsen, want af en toe ging ik daar buurten. Als er niemand aan het bevallen was, mocht ik even naar de babytjes kijken. Ik babbelde wat met de oude mensen en met moeder overste, en gaf ondertussen mijn ogen de kost wat betreft de mooie beelden en kruisen die het interieur sierden.

Pas op de openbare lagere school kwam ik in contact met kinderen van mijn leeftijd. Van lieverlee speelde ik na schooltijd wel eens met sommige meisjes, maar nooit met katholieken. Die hadden voor mij iets geheimzinnigs en daarbij veel voorrechten, waar ik jaloers op was: bruidsjurkjes met bijpassende schoentjes en hoedjes en de extra vrije dagen, roomse zondagen geheten. De anderen moesten op zo'n dag gewoon naar school en dat vond ik niet eerlijk. Tot mijn grote ergernis liepen zij ook nog tijdens ons speelkwartier uitdagend heen en weer langs het schoolplein.

De eerste keer dat ik op het kerkpad was, is mij ook altijd bijgebleven. Ik moet toen erg jong zijn geweest, want ik geloofde nog in Sinterklaas.

Moeder zei op een mooie zomerdag; “We doen onze zondagse kleren aan, want de bisschop komt vandaag in de roomse kerk en daar gaan wij naar kijken.”

Ik denk dat ik geen nadere uitleg heb gevraagd en het alleen maar reuze spannend vond toen moeder haar mooie hoed opzette, want dat betekende feest. Bij de kerk was het een drukte van belang.

Aan weerszijden van het pad stonden

mensen en vlak bij de ingang zag ik meisjes, verkleed als bruidje. Nou, dat had ik ook wel gewild, maar ja, ik was niet katholiek. Toen kwam vrouw Noordeinde naar ons toe. “Jannie, dat kind moet wat op haar hoofd, hoor.”

Moeder schrok en begon nerveus in de zakken van haar jas te zoeken, haalde er een gestreepte zakdoek uit, deed daar op iedere hoek een knoop in en zette dat op mijn hoofd. Inmiddels was de fanfare gaan spelen en vanuit het Molenbos kwam er een open Landauer aan met daarin niemand minder dan Sinterklaas, dacht ik. Maar moeder zei: “Dat is nou de bisschop.”

Dat geloofde ik niet. Hij stapte uit en de meeste mensen liepen achter hem aan de kerk in. Wij niet, we gingen naar huis. Lang heb ik gedacht dat Sinterklaas terug was gekomen, alleen voor de roomsen, om stiekem in de kerk cadeautjes uit te delen. Ik kreeg niets, want ik was niet rooms.

Zo ben ik mijn hele kindertijd jaloers geweest op mijn katholieke leeftijdgenootjes. Maar nu, heel veel jaren later, weet ik beter. Het pad is niet zo breed als ik dacht en katholieke feestdagen zijn er lang niet zo veel als in mijn herinnering. Er is niet veel verschil in mensen en ik ga met iedereen om. Ik heb gehoord dat het soms helemaal niet leuk was om bruidje te zijn. Sinterklaas bestaat al lang niet meer en toen ik achter in de kerk van Cocksdorp kruisjes zag hangen waarop ik namen herkende van hen waar ik ooit mee op school zat, was ik helemaal voorgoed genezen van mijn jaloersheid.

Trijnje Boon – Blaricum